INHOUDSOPGAVE

1.0	**Inleiding**	**blz. 2**
2.0	**Samenvatting**	**blz. 3**
3.0	**Trends & ontwikkelingen**	**blz. 4**
3.1	De georganiseerde sport (sportverenigingen) staat onder druk	blz. 4
3.2	De openbare ruimte wordt belangrijker om te bewegen	blz. 4
3.3	Een grote groep inwoners beweegt te weinig en heeft overgewicht	blz. 5
3.4	Inwoners met laag inkomen leven ongezonder	blz. 5
3.5	Veel oudere inwoners met zorgbehoeften	blz. 5
4.0	**Beleidskader**	**blz. 6**
4.1	Financieel kader	blz. 6
4.2	Maatschappelijk kader	blz. 6
4.3	Missie	blz. 7
4.4	Visie	blz. 7
5.0	**Pijlers en maatschappelijke opgaven**	**blz. 9**
5.1	Pijler 1: Versterken sport- en beweegaanbieders	blz. 9
5.2	Pijler 2: Verhogen sportdeelname en inclusieve sport: gezond sportklimaat en veilig pedagogisch klimaat	blz. 10
5.3	Pijler 3: Investeren in beweegvriendelijke omgeving	blz. 12
5.4	Pijler 4: De maatschappelijke waarde van sport meer benutten	blz. 13
6.0	**Uitvoering**	**blz. 15**
6.1	Monitoring	blz. 15
7.0	**Bronnen**	**blz. 16**

Bijlage 1

1.0 INLEIDING

De gemeente Voorschoten kent een rijk verenigingsleven. Vele inwoners beleven plezier aan sport en bewegen. Ze voelen zich vitaal door in beweging te zijn en hebben fijne sociale contacten. Dit draagt eraan bij dat Voorschoten al jaren tot de top van Nederlandse gemeenten behoort waar het fijn wonen is met een variatie aan sport- en beweegvoorzieningen.

Aan de andere kant staat de sport onder druk. Door de gevolgen van de coronapandemie, gestegen energielasten, verouderende sportvoorzieningen, een tekort aan vrijwilligers, veranderende sport- en beweegwensen, een vergrijsde samenleving en een toename van inwoners met een chronische ziekte staat de sport voor een aantal maatschappelijke opgaven. De gemeente ziet hierin een verantwoordelijkheid om te investeren in het lokale sport- en beweegklimaat. De gemeente kan dat niet alleen. Een goede samenwerking tussen partijen in het welzijn, de zorg, het onderwijs, de sport, het bedrijfsleven en andere betrokken organisaties is nodig.

Het rijk heeft als stip op de horizon: de gezonde generatie 2040. Het nieuwe Sportakkoord 2.0, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn voorbeelden waarbij de landelijke overheid inzet op samenwerking tussen partijen en lokale verbindingen. Dit komt vooral op lokaal niveau tot stand. De brede specifieke uitkering van het rijk biedt gemeenten veel ruimte en mogelijkheden om te investeren in sport en een gezonde generatie. De gemeente heeft in september 2023 het goedgekeurde plan van aanpak voor de brede specifieke uitkering opgestuurd naar het rijk.

De maatschappelijke waarde van sport is groot. Het fundament van de sport dient op orde te zijn. De sportaccommodaties (hardware) zijn de basis om onze inwoners goed te kunnen faciliteren. Bij onze accommodaties liggen belangrijke vraagstukken. Deze sportvisie gaat over het sportbeleid (software) en de professionals (orgware) die sport en bewegen stimuleren, ondersteunen en/of op andere wijze bijdragen aan een vitale samenleving. Na deze sportvisie stelt de gemeente een beleidsnota sportaccommodaties op.

Daarnaast spelen andere ontwikkelingen een belangrijke rol bij deze sportvisie. In 2024 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. Gezondheid is een belangrijk begrip in deze wet. Door een juiste ruimtelijke inrichting en aankleding van de openbare ruimte wordt de gezondheid van inwoners op veel manieren zichtbaar verbeterd.

Een beweegvriendelijke omgeving nodigt uit om actief te zijn. De provincie Zuid-Holland stimuleert het beweegvriendelijker maken van de publieke ruimte. Zij hebben hiervoor een subsidie ingesteld. De gemeente Voorschoten ziet een opgave om het dorp klimaatadaptief en natuurinclusief in te richten. Zo'n inrichting is goed voor mens en milieu. Door bij (her)inrichting, onderhoud en ontwikkelingen rekening te houden met al deze thema's is grote winst te halen. Een samenwerking tussen het fysieke en sociaal domein in relatie tot gezondheid is hierbij essentieel.

Al deze en andere opgaven willen we een plek geven in een visie op sport en bewegen. Deze visie gaat uit van vier pijlers waarop we focussen. Bij iedere pijler zetten we meerdere opgaven. We streven ernaar om zoveel mogelijk opgaven uit te voeren. Hiermee geven we de sport in Voorschoten de komende jaren een impuls. We kijken uit naar een goede samenwerking met al onze partners. Op naar een gezonde generatie en een vitale sport!

2.0 SAMENVATTING

De gemeente Voorschoten investeert de komende jaren in sport en bewegen. Hiervoor is een visie opgesteld. De uitgaven aan sport in Voorschoten zijn de afgelopen jaren achtergebleven ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Om deze achterstand in te lopen gaat de gemeente activiteiten en programma's inzetten om meer inwoners vitaal en/of in beweging te krijgen. Daarnaast gaan we de georganiseerde sport beter ondersteunen en de openbare ruimte beweegvriendelijker maken. Want investeren in sport rendeert.

Het Mulier Instituut heeft voor Voorschoten berekend dat 1 euro investeren in sport en bewegen een maatschappelijke waarde van 3,12 euro oplevert. Wanneer een inwoner structureel sport of beweegt, kan dit tot € 75.000 aan maatschappelijke waarde per persoon opleveren over de rest van zijn of haar leven. Dit zijn gezondheids-, sociale- en arbeidsvoordelen (Ecorys, 2021).

Met deze visie zet de gemeente in op een gezonde en realistische ambitie om de lokale sport te versterken. We sluiten waar mogelijk aan op het plan van aanpak voor de brede specifieke uitkering. Deze bijdrage van het rijk is een belangrijk financieel kader voor het uitvoeren van onze opgaven. We zetten het Sport- en Preventieakkoord onder de nieuwe naam Vitaliteitsakkoord voort en gaan deelnemen aan de Brede Regeling Combinatiefuncties. Hiervoor stellen we een buurtsport-, beweegcoach en verenigingsondersteuner aan.

We zetten ook in op de maatschappelijke waarde van sport. Sport als middel heeft een preventieve werking en draagt bij aan het verkleinen van gezondheidsverschillen op weg naar een gezonde generatie. Onze missie bestaat uit vier punten waar we naar streven:

1. In 2027 is 80% van de sportverenigingen vitaal, toekomstgericht of werkt waar mogelijk samen met andere verenigingen;
2. In 2027 zijn 1000 inwoners meer in beweging en werken zij aan een gezonde levensstijl op weg naar een gezonde generatie 2040;
3. Van 2024 tot 2027 zijn meerdere initiatieven gerealiseerd om te komen tot een toekomstbestendig lokaal sport- en beweegklimaat;
4. De gemeente investeert in een sociaal veilige sportomgeving waar iedere inwoner met een passend sport- of beweegaanbod in een veilige omgeving kan sporten en bewegen.

We hebben onze visie vertaald in vier pijlers met maatschappelijke opgaven. Dit zijn:

- Versterken van sport- en beweegaanbieders
- Verhogen sportdeelname en inclusieve sport: gezond sportklimaat en veilig pedagogisch klimaat
- Investeren in een beweegvriendelijke omgeving
- De maatschappelijke waarde van sport meer benutten

De gemeente focust zich op breedtesport. Topsportbeleid laten we over aan de grotere gemeenten in de regio. Tot 2027 voert de gemeente zoveel mogelijk opgaven uit. Hiervoor stellen we jaarlijks een uitvoeringsprogramma op. Samen met veel lokale partijen gaan we voor: *Heel Voorschoten Vitaal!*

3.0 TRENDS & ONTWIKKELINGEN

De sport is volop in ontwikkeling en staat voor grote maatschappelijke opgaven. Hieronder zetten we de belangrijke landelijke en lokale ontwikkelingen, trends en vraagstukken uiteen. Daarnaast maken we gebruik van data om onze opgaven te duiden. Deze informatie geeft de gemeente een beeld van de lokale sport en sportdeelname.

3.1 De georganiseerde sport (sportverenigingen) staat onder druk

De coronapandemie heeft zijn sporen achtergelaten in de sport. Meerdere sportverenigingen hebben te maken met de negatieve gevolgen van de pandemie. De kantine-inkomsten daalden door langdurige sluitingen, sponsoren haakten af en inwoners zochten naar alternatieve beweegvormen. Nu de pandemie achter ons ligt, zijn de gevolgen van de lockdown nog merkbaar in de sportsector.

Sportkoepel NOC*NSF stelt in haar jaarlijkse rapport dat 700.000 Nederlanders zijn gestopt met sporten. De gevolgen zijn vooral zichtbaar in de leeftijdscategorie 13-18 jaar en onder lager- of middelbaar opgeleiden. Minder inwoners zijn lid van een sportvereniging. Kinderen tot 12 jaar sporten wel weer volop, maar zitten nog niet op het niveau van voor corona. Voor de gemeente zijn dit belangrijke groepen waarop we ons willen richten met onze visie. Een positief punt is dat mensen meer plezier beleven aan sport als we het samen doen (Zo sport Nederland, NOC*NSF Sportonderzoek 2022). Sociale contacten zijn dus belangrijk.

De oorlog in Oekraïne heeft effect op de energielasten. Die zijn gestegen. Veel verenigingen moeten maatregelen nemen om hun begroting sluitend te houden. Ten slotte zijn er minder vrijwilligers. Dat maakt het moeilijker voor verenigingen om hun activiteiten uit te voeren. Door deze knelpunten staat de betaalbaarheid van de sport en vitaliteit van een aantal verenigingen onder druk. De gemeente ziet hierin een opgave om verenigingen gericht te ondersteunen.

3.2 De openbare ruimte wordt belangrijker om te bewegen

Meer inwoners sporten en bewegen buiten de sportvereniging om. De populariteit van anders- en ongeorganiseerde sporten nemen toe. Dit zien we terug in ongeorganiseerde sporten zoals hardlopen en wielrennen. De coronapandemie heeft dit versterkt. Anders georganiseerde sporten zoals wandelgroepjes die samen trainen voor een wandelevenement of bootcampclubs nemen toe. Daarnaast zijn de urban sports onder jongeren en jong volwassenen populair. Denk aan pump track, free running, skate boarden, e.d. Al deze sport- en beweegvormen maken gebruik van de openbare ruimte. Hierdoor komt er meer druk op die ruimte. Dit vraagt om aanpassingen en investeringen. We willen de openbare ruimte beweegvriendelijker maken.

De nieuwe Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Een groot aantal bestaande wetten op het gebied van ruimtelijke ordening wordt uiteindelijk samengevoegd tot één wet. Gezondheid is een belangrijk begrip in deze wet. Vanuit sport en bewegen willen we hieraan bijdragen. Door de openbare ruimte beweegvriendelijker in te richten kunnen meer inwoners actief zijn. Met een juiste ruimtelijke inrichting en aankleding van de openbare ruimte wordt de gezondheid van inwoners op veel manieren zichtbaar verbeterd. Dit sluit aan op de behoefte van onze inwoners.

3.3 Een grote groep inwoners beweegt te weinig en heeft overgewicht

Hoewel meer inwoners uit Voorschoten aan de beweegrichtlijn voldoen ten opzichte van het landelijk gemiddelde, valt er veel te verbeteren. 44,3% van de inwoners in Voorschoten beweegt te weinig (Kenniscentrum Sport en Bewegen 2022). Daarnaast is het aantal inwoners met overgewicht in 2020 toegenomen ten opzichte van vergelijkingsjaar 2016. De website waarstaatjegemeente.nl van de VNG geeft aan dat 46,9% van onze inwoners overgewicht heeft. Langdurig overgewicht is niet goed voor de gezondheid. Het college ziet hierin een taak om meer in te zetten op voldoende bewegen en vitaliteit.

Uit onderzoek in opdracht van sportkoepel NOC*NSF blijkt een sterke afname van lidmaatschappen bij sportverenigingen onder de jeugd. Veel 13 tot 18-jarigen stoppen met sporten in clubverband vanwege tijdgebrek, andere hobby's of omdat ze bijvoorbeeld de vaste trainingstijden lastig vinden (Kantar Public 2023). Uit datzelfde onderzoek komt naar voren dat tijdgebrek bij 19 tot 44-jarigen een belangrijke drempel is om wekelijks te sporten. Hieruit blijkt dat zowel kinderen als volwassenen door verschillende redenen stoppen met sporten, terwijl voldoende bewegen wel belangrijk is. Sport of sportief bewegen zit te weinig in het gedrag en routine van veel inwoners van Nederland.

In 2022 ervaart 72% van de inwoners hun eigen gezondheid als goed of zeer goed. Dit is een daling ten opzichte van 2020, toen was het nog 82%. Deze daling is te zien in alle regio's. Waar Hollands Midden in 2020 nog als meest positieve regio naar voren kwam, staat de regio nu op de 5e plaats van de 25 GGD-regio's. De trend in ervaren gezondheid verschilt per leeftijdsgroep. Bij inwoners tot 65 jaar is de daling sterker dan bij oudere inwoners. (GGD Hollands Midden, Corona Gezondheidsmonitor volwassenen/ouderen 2022).

3.4 Inwoners met laag inkomen leven ongezonder

Inwoners die moeite hebben om rond te komen beoordelen hun gezondheid minder goed. Van deze groep bestempelt 51% de eigen gezondheid als goed of zeer goed, terwijl dat voor de mensen die geen moeite hebben om rond te komen 76% is. Ook blijkt dat de ervaren gezondheid onder inwoners met een laag inkomen meer is verslechterd ten opzichte van 2020 dan bij mensen die geen moeite hebben om rond te komen. Deze cijfers geven aan dat beleid zich niet alleen op het verbeteren van lichamelijke en mentale gezondheid moet richten, maar ook dient te werken aan gelijke kansen op gezondheid voor iedereen. De brede specifieke uitkering van het rijk biedt die mogelijkheid. Vanaf 2023 neemt de gemeente deel aan het Sportakkoord 2.0 en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) om meer inwoners vitaal en in beweging te krijgen. De gemeente wil de maatschappelijke waarde van sport meer gebruiken om gezondheidsverschillen tussen inwoners te verkleinen en overgewicht aan te pakken. Die investering vraagt wel een lange termijn aanpak.

3.5 Veel oudere inwoners met zorgbehoeften

Het aantal inwoners boven de 65 jaar is vrij hoog in Voorschoten. 44,1% van de inwoners is ouder dan 65. Landelijk is dit 33,1% (peildatum 2020). Ondanks dat oudere inwoners in Voorschoten gezonder leven dan gemiddeld neemt de vraag naar zorg en ondersteuning toe. We worden steeds ouder. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het verlenen van ondersteuning en zorg vanuit bijvoorbeeld de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Om de kosten te remmen zijn preventieve maatregelen nodig. Hoe langer inwoners gezonder leven hoe later zij aanspraak maken op de zorg is de gedachte. Maar nog belangrijker: de kwaliteit van leven neemt toe wanneer inwoners zich vitaler voelen. De preventieve waarde van voldoende bewegen is groot.

4.0 BELEIDSKADER

4.1 Financieel kader

De brede specifieke uitkering van het rijk is een belangrijk financieel kader voor het uitvoeren van opgaven van onze visie. Het rijk start begin 2023 met het samenvoegen van veel regelingen in één brede specifieke uitkering aan gemeenten. Ook wel brede spuk genoemd. De gemeente Voorschoten krijgt tot 2027 vier jaar geld voor 13 regelingen. Het rijk gebruikt hierbij als kader: het Sportakkoord 2.0, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) is nu medeondertekenaar van het Sportakkoord 2.0. Gemeenten krijgen hiermee meer mogelijkheden om samen te werken met commerciële sport- en beweegaanbieders.

Voor het uitvoeren van onze opgaven maken we gebruik van budgetten uit de brede spuk zoals de regeling Sportakkoord, Brede Regeling Combinatiefuncties en regeling Terugdringen gezondheids-achterstanden. Die budgetten staan in de begroting gemeente Voorschoten 2024-2027. Daarnaast legt de gemeente zelf budget bij. Voor de Regeling Combinatiefuncties (beweegcoaches) is 60% cofinanciering vereist. De gemeente draagt 40% bij en wil 20% cofinanciering van andere deelnemende partijen.

De gemeente maakt waar mogelijk gebruik van subsidieregelingen van de provincie Zuid-Holland voor sport en een beweegvriendelijke leefomgeving en fondsen. Dit geldt vooral voor pijler 3: investeren in een beweegvriendelijke omgeving. De gemeente financiert ook opgaven vanuit andere plannen zoals het Speelruimteplan Voorschoten 2023 *Uitdagend, divers en voor iedereen*.

De landelijke akkoorden bieden gemeenten handvatten om samenwerking tussen de sport, de zorg, het welzijn en het onderwijs aan te gaan en moedigt publiek-private samenwerking aan om meer inwoners in beweging te krijgen. Verder is er autonoom budget gereserveerd voor de Voorschoten Awards.

Voor het onderwerp ‘Vervangen atletiekvoorziening op sportpark Adegeest’ is een gewijzigd besluit genomen door de gemeenteraad bij de vaststelling van de Begroting 2024-2027 gemeente Voorschoten. Het onderwerp vervangen atletiekvoorziening wordt meegenomen bij het opstellen van de nota sportaccommodaties in 2024. Naar verwachting is deze nota medio 2024 gereed.

4.2 Maatschappelijk kader

De gemeente heeft samen met partijen uit het maatschappelijk veld een integraal plan van aanpak opgesteld voor het uitvoeren van regelingen uit de brede spuk. Dit kader omvat drie programma’s: ***Sport & bewegen, gezondheid* en *sociale basis***. Het plan is beleid overstijgend. Het rijk wil dat gemeenten breder kijken naar onderwerpen zoals gezondheid, onderwijs, sport, huisvesting, bestaanszekerheid en leefomgeving. Het gaat uit van het credo: *Health in all policies*. De gemeente Voorschoten sluit hierop aan en wil zoveel mogelijk inwoners vitaal in beweging krijgen. Door een goede afstemming en samenwerking van partijen investeren we in een gezonde generatie 2040.

Het ***Vitaliteitsakkoord Voorschoten*** biedt een kader voor het halen van meerdere doelstellingen uit deze visie. Vanuit gezondheidsbeleid geeft de gemeente uitvoering aan het Uitvoeringsprogramma

Lokaal Gezondheidsbeleid Voorschoten 2020-2022. Het programma krijgt een vervolg in het Integrale plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) Voorschoten en Vitaliteitsakkoord.

In de nieuwe ***Algemene subsidieregeling Voorschoten 2023*** staat bij artikel 5.3 Sport & bewegen voor welke onderwerpen een sportsubsidie kan worden aangevraagd. Met het aannemen van deze visie wijzigt de invulling daarvan. Bij de eerstvolgende herziening wordt de subsidieregeling hierop aangepast. In de periode tot die aanpassing wordt een nadere regeling voor drie sportsubsidies opgezet om op korte termijn al praktische invulling te kunnen geven aan de nieuwe visie.

Tenslotte geven we meer ruimte voor beweeginitiatieven. De gemeente denkt daarbij van buiten naar binnen. Het initiatief ligt niet meer altijd automatisch bij de gemeente maar kan ook komen vanuit onze inwoners. De handtekeningenactie voor een skeelerbaan is hiervan een mooi voorbeeld.

We maken gebruik van het gedachtengoed van 'positieve gezondheid' voor een bredere kijk op gezondheid. Het accent ligt niet op ziekte, maar op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt.

4.3 Missie

De gemeente zet zich in met een missie. De genoemde getallen zijn streefcijfers.

1. De gemeente wil meer sterke sportverenigingen die zoveel mogelijk zonder grote problemen hun activiteiten kunnen uitvoeren. In 2027 is 80% van de sportverenigingen vitaal, toekomstgericht of werkt waar mogelijk samen met andere verenigingen;
2. De gemeente wil meer inwoners vitaal in beweging krijgen en houden. We streven naar een toename van 1000 inwoners met een actief gezonde levensstijl in 2027 als stap op weg naar een gezonde generatie 2040. We zetten in op het motto: *Heel Voorschoten Vitaal!*;
3. De gemeente investeert in een toekomstbestendig lokaal sport- en beweegklimaat om tegemoet te komen aan veranderende sport- en beweegwensen van inwoners. Van 2023 tot 2027 zijn hiervoor meerdere initiatieven gerealiseerd;
4. De gemeente staat voor een sociaal veilige sportomgeving waar iedere inwoner met een passend sport- of beweegaanbod in een veilige omgeving kan sporten. Voor een inclusieve en toegankelijke sport werken we samen met de eerste-lijns-zorg, het welzijn en het onderwijs.

4.4 Visie

In onze visie zetten we uiteen waar we naar toe willen werken. Die bestaat uit vier pijlers. De uitwerking wordt mede gebaseerd op het plan van aanpak brede specifieke uitkering. Daarnaast sluiten we waar mogelijk aan bij de visie van het rijk die een gezonde generatie in 2040 beoogt.

1. Versterken sport- en beweegaanbieders
Sport is plezier beleven en een sociaal bindmiddel. Voorschoten kent een rijk verenigingsleven. Dat willen we blijven versterken, omdat het bijdraagt aan een aantrekkelijke woongemeente. De gemeente stimuleert samenwerking tussen sportverenigingen, zodat ze samen sterker worden. We zetten ook in op het ondersteunen van individuele verenigingen. Die ondersteuning is nodig om het verenigingskader te versterken en meer vrijwilligers te werven en te binden. De clubkadercoach

(verenigingsondersteuner) gaat verenigingen gericht ondersteunen. Dit wordt gefinancierd uit de brede specifieke uitkering van het rijk. De gemeente betaalt mee aan de regeling combinatiefuncties. Hiermee zijn zij beter in staat hun club toekomstbestendig te maken en verenigingsactiviteiten uit te voeren.

2. Verhogen sportdeelname en inclusieve sport: gezond sportklimaat en veilig pedagogisch klimaat
De gemeente gaat voor een veilig, gezond en inclusief sportklimaat. Helaas geldt dat nog niet voor iedereen. Inwoners met een beperking lopen tegen obstakels aan om te kunnen sporten of bewegen. Daarnaast maken incidenten in de top- en breedtesport een sportomgeving onveilig. De gemeente investeert de komende jaren in een veilig sportklimaat. We willen dat iedere inwoner van jongs af aan in een sociaal veilige omgeving kan sporten.

We stellen opgaven op om de sport inclusief te maken. De gemeente werkt regionaal samen voor de afstemming en inzet van sportaanbod voor inwoners met een beperking. De sportomgeving wordt gezonder ingericht. We streven naar een rookvrije omgeving in de sport en besteden meer aandacht aan het uitgangspunt tot 18 jaar geen alcohol in en nabij onze sportaccommodaties. De gemeente focust zich op breedtesport. Topsport(beleid) laten we over aan de grotere gemeenten in de regio.

3. Investeren in beweegvriendelijke omgeving: de openbare ruimte als speeltuin
De openbare ruimte neemt de komende 10 jaar een enorme vlucht als plek om te sporten en te bewegen. Voorzieningen als hardloopparcoursen, fitnesstoestellen, skatebanen, Cruyff Courts en avontuurlijke speelplekken zijn enorm toegenomen de afgelopen jaren. Zien bewegen doet bewegen. De gemeente ziet kansen om de openbare ruimte beweegvriendelijker in te richten. Dit geeft commerciële sportaanbieders betere mogelijkheden om sport- en beweegactiviteiten aan te bieden. We willen spelen en bewegen meer faciliteren in de openbare ruimte. Dat is niet altijd even makkelijk omdat het impact heeft op de nabije omgeving. Plannen dienen in samenspraak met de buurt of de wijk te gaan. De gemeente kijkt samen met andere partijen hoe we meer multifunctionele voorzieningen kunnen realiseren de komende jaren. Het initiatief van IJsclub Voorschoten is een aansprekend voorbeeld. Zij willen hun ijsbaan multifunctioneel maken met een skeelerbaan en meer activiteiten bieden. De nieuwe Omgevingswet gaat ons daarbij helpen. Het toewerken naar een fysieke gezonde en groene omgeving wordt een belangrijke opgave.

Onze buitensportaccommodaties worden waar mogelijk multifunctioneler en openbaar toegankelijk. Ze worden beter benut als ontmoetingsplek. De buurthuisfunctie bij MHC Forescate is hiervan een mooi voorbeeld. In de nieuwe nota sportaccommodaties wordt dit onderwerp verder uitgewerkt. Daarnaast betrekken we commerciële sportaanbieders bij beweeg- en kennismakingsprogramma's om zoveel mogelijk inwoners een aantrekkelijk aanbod te kunnen bieden.

4. De maatschappelijke waarde van sport meer benutten
De sport heeft veel maatschappelijke waarden. De gemeente wil die waarden meer benutten. Sport als middel is in onze visie belangrijk voor een gezonde en sociale samenleving. Het kan bijdragen aan bijvoorbeeld het verminderen van eenzaamheid, het verbeteren van je gezondheid en/of onderdeel uitmaken van een club waar je met plezier naar toe gaat. De gemeente zet in op meer vitale en betrokken inwoners. We passen hierbij de filosofie van positieve gezondheid toe.

De bibliotheek en buurthuizen worden meer gebruikt als ontmoetingsplek voor beweegactiviteiten. We stimuleren sportverenigingen en andere sportaanbieders om hun sport- en beweegaanbod te verbreden. Hiermee willen we ontmoeting, samen bewegen en een gezonde leefstijl stimuleren.

5.0 PIJLERS EN MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

In dit hoofdstuk worden de pijlers van de visie uitgewerkt. Onder de pijlers staan maatschappelijke opgaven. Voor veel opgaven heeft de gemeente budget gereserveerd via de brede specifieke uitkering van het rijk. In hoofdstuk zes staat een overzicht hoe de opgaven gefinancierd worden.

5.1 Pijler 1: Versterken sport- en beweegaanbieders

De gemeente hecht waarde aan een rijk verenigingsleven. Dit draagt ertoe bij dat Voorschoten een fijne woongemeente is met goede voorzieningen. Voor een vitaal verenigingsleven dienen drie elementen op orde te zijn. Tussen die drie elementen is een goede samenhang vereist.

1. De software (passende sport- en beweegstimulering en een aantrekkelijk verbreed sport- en beweegaanbod dat zoveel mogelijk inwoners in beweging brengt en houdt);
2. De orgware (voldoende professionals die sport- en beweegactiviteiten organiseren en coördineren waarbij samenwerking tussen sectoren plaatsvindt);
3. De hardware (toekomstbestendige sportaccommodaties). Voor de hardware volgt in 2024 een aparte beleidsnota.

<u>Opgave 1: Aanstellen buurtsportcoach, beweegcoach en verenigingsondersteuner</u>
We stellen een buurtsport-, beweegcoach en verenigingsondersteuner aan om sportverenigingen te versterken, meer inwoners in beweging te krijgen en het sport- en beweegaanbod te verbreden. De gemeente streeft ernaar dat 80% van de verenigingen in 2027 vitaal zijn en over voldoende maatschappelijke kracht beschikken om hun activiteiten uit te kunnen voeren. De coaches gaan voor (inactieve) inwoners activiteiten organiseren en uitvoeren, ze stellen een jaarprogramma op voor het sport- en beweegaanbod en zette actief de sociale media in. De coaches hebben sterke affiniteit met sport en bewegen of leefstijlbevordering en een afgeronde MBO- of HBO-studie in sportkunde, sportmanagement, CIOS, ALO, gezondheidskunde, bewegingsagogiek of vergelijkbaar.

<u>Opgave 2: Verenigingsadvies en ondersteuning</u>
Meer sportverenigingen worden ondersteund om knelpunten in het verenigingsleven aan te pakken. Sportverenigingen kunnen gebruik maken van ondersteuningstrajecten via het Vitaliteitsakkoord Voorschoten, onze sportsubsidies, services vanuit NOC*NSF via Sport- en Beweegakkoord 2.0 en clubkadercoaches die via de brede regeling combinatiefuncties worden ingezet. Hiervoor kunnen verenigingen inzetten op onder andere het werven en behouden van vrijwilligers, het versterken van bestuurlijk kader en het verbreden van het sportaanbod.

<u>Opgave 3: Borgen Sporttafel Voorschoten</u>
Eén van de uitgangspunten voor het ontvangen van uitvoeringsbudget van het rijk voor het Vitaliteitsakkoord is het instellen van een lokaal sportplatform. De gemeente kent sinds eind 2022 een Sporttafel. Vanuit het Beleidsplan Sociaal Domein Voorschoten willen we de participatie uit de samenleving versterken en meer van buiten naar binnen werken. De gemeente stelt jaarlijks een budget beschikbaar voor de Sporttafel (lokaal sportplatform) om haar ondersteunings- en adviesfunctie naar sportverenigingen, sportaanbieders en de gemeente toe goed te kunnen organiseren.

Opgave 4: Waarderen vrijwilligers in sport en cultuur: Voorschoten Awards
In het Coalitieakkoord staat dat de gemeente Voorschoten vrijwilligers, sporters en cultuur-beoefenaars wil waarderen. In samenwerking met verschillende partijen uit het dorp is in 2023 de eerste editie van de Voorschoten Awards opgezet. De gemeente streeft naar een jaarlijkse uitreiking van de Awards. Om de continuïteit te borgen reserveert de gemeente jaarlijks een budget.

Opgave 5: Opzetten digitaal sportloket Voorschoten
Om alle sport- en beweegaanbieders en inwoners goed te kunnen informeren en adviseren gaat de gemeente een digitaal sport- en beweegloket opzetten. Op de website kunnen inwoners terecht voor informatie over het lokale sportaanbod, nieuwe initiatieven, kennismakingsactiviteiten en anders sportnieuws. Sport- en beweegaanbieders kunnen er terecht voor subsidieregelingen, tarieven en ondersteuningsmogelijkheden. De werkgever van sport-, beweeg en clubkadercoach krijgt een belangrijke taak voor het actueel houden van de website.

5.2 Pijler 2: Verhogen sportdeelname en inclusieve sport: gezond sportklimaat en veilig pedagogisch klimaat

We willen zoveel mogelijk inwoners vitaal in beweging krijgen en houden met als doel een gezonde generatie 2040. Voor een gezonde samenleving met betrokken en actieve inwoners is een aanbod van alleen sport- en beweegprogramma's en activiteiten niet altijd voldoende.

Voor een aantal inwoners is de aanpak van een groter probleem (de bron) nodig voordat zij aan vitaliteit denken. Een probleem kan armoede, schulden, langdurige inactiviteit of eenzaamheid zijn. Deze problemen vragen soms eerst om ondersteuning en begeleiding om bijvoorbeeld armoede bij inwoners weg te nemen voordat zij openstaan voor een gezonde leefstijl. Binnen het sociaal domein trachten we vanuit de samenwerking met andere partijen die knelpunten aan te pakken. Daarnaast kan een onveilig sportklimaat ertoe leiden dat inwoners afhaken of niet aan sport doen. Voor de gemeente is een veilige sportomgeving een uitgangspunt.

Met deze pijler zetten we in op (multidisciplinaire) beweegprojecten/programma's, kennismaken met sport, een gezonde sportomgeving en een veilig sportklimaat. Hiermee enthousiasmeren, stimuleren en betrekken we individuele- en specifieke groepen inwoners om vitaler, sportiever en/of gezonder te worden. Daarnaast is een communicatieplan nodig voor een meerjarige campagne, slogan en logo die zoveel mogelijk inwoners bereikt.

Opgave 6: Uitbreiden sport- en beweegkennismaking voor jeugd en volwassenen
De gemeente laat meer met sport- en beweegprojecten organiseren voor de jeugd. We maken hierbij gebruik van de maatschappelijke waarde van sport. In de leeftijdsgroep 13 tot 18 jaar kijken we naar meer sport in de wijk zoals aantrekkelijke toernooien, urban sports en/of maatschappelijke sportprogramma's zoals 3X3 Unites. 3X3 Unites werkt met maatschappelijke thema's vanuit de gemeente zoals jongerenwerk, eenzaamheid en kansengelijkheid, werk & participatie. We doen dit omdat de sportdeelname (sterk) daalt na 13 jaar.

Voor 4 tot 12 jarigen focussen we ons op kennismaken met sport, naschools sportaanbod in wijken waar minder wordt gesport en sportinstuiven tijdens schoolvakanties. We zetten hierop in om de sportdeelname onder de jeugd weer op het niveau van voor corona te krijgen.

Voor volwassenen beogen we meer algemene beweegactiviteiten. De Vitaliteitsmaand Voorschoten in november en mei krijgt een structureel karakter. Dit wordt georganiseerd door de samenwerkende partijen zoals Bibliotheek Voorschoten, Voorschoten Voor Elkaar en de Cultuurfabriek. Voor oudere inwoners en mensen met een beperking gaan we vanuit het integrale plan van aanpak gerichte beweegprojecten opzetten.

Opgave 7: Verbeteren motorische vaardigheid van basisschoolkinderen

De gemeente zet in op *Vaardig in bewegen* vanuit het landelijk Sportakkoord en Vitaliteitsakkoord Voorschoten. Vanaf 2023 zijn scholen uit het (speciaal) basisonderwijs verplicht om minstens 2 uur bewegingsonderwijs per week te verzorgen. De subsidieregeling Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs ondersteunt scholen die meer bewegingsonderwijs willen geven. De gemeente doet mee met deze regeling. Om de motorische vaardigheid bij jonge kinderen verder te verbeteren gaan we basisscholen, die dat willen, financieel ondersteunen met het inzetten van een motorische test en een vervolgaanbod. Hierbij is een integrale samenwerking tussen onderwijs, sport en eerste lijns zorg een uitgangspunt. We maken gebruik van het budget uit het Sportakkoord en Nationaal Programma Onderwijs (NPO-gelden). De NPO-gelden zijn vooralsnog tot juli 2025 beschikbaar.

Opgave 8: Gezonde sportomgeving: rookvrij en tot 18 jaar geen alcohol

We willen toewerken naar een rookvrije omgeving bij onze sportaccommodaties. Vanuit het landelijke programma Rookvrije Generatie is de ambitie om in 2035 ieder kind rookvrij te kunnen laten opgroeien. De gemeente legt de focus op plekken waar veel kinderen komen zoals bij de sportvereniging. Een adviseur gezonde leefomgeving van Sportief Besteed groep geeft een advies op maat voor het inrichten van een (deels) rookvrij terrein. Daarnaast stelt de gemeente materiaal zoals rookvrije borden en vlaggen beschikbaar. De gemeente besteedt aandacht aan het uitgangspunt tot 18 jaar geen alcohol bij sportclubs.

Opgave 9: Sportsubsidies voor schoolsport, aangepaste sport en verbreden sportaanbod

Om de sportdeelname van specifieke groepen te verhogen gaat de gemeente voor drie onderwerpen een subsidieregeling inzetten. Sportverenigingen, basisscholen en maatschappelijke organisaties die beweegactiviteiten aanbieden, kunnen een subsidie aanvragen voor aangepaste sport, schoolsporttoernooien en/of het verbreden van sportaanbod.

Schoolsporttoernooi

De gemeente wil het organiseren van schoolsporttoernooien stimuleren door maximaal € 1.000,- per toermooi beschikbaar te stellen. De subsidie is bedoeld voor sportverenigingen of scholen. Een toernooi wordt in samenwerking met sportvereniging uit Voorschoten georganiseerd. We spreken van een toernooi als ten minste twee verschillende basisscholen meedoen. Door deze toernooien kunnen kinderen op een leuke en laagdrempelig wijze kennis maken met meerdere sporten. Het helpt hen om uiteindelijk beter te kiezen voor een sport die bij hun past.

Aangepaste sport

Inwoners met een beperking blijven flink achter met sportdeelname. Om gelijke kansen voor iedere inwoner te creëren kunnen sportverenigingen € 125,- per inwoner ontvangen voor leden met een beperking tot een maximum van €1.250,-. Verenigingen die een aangepast sportaanbod willen organiseren en realiseren zoals een G-team kunnen tot €1.250,- subsidie aanvragen.

Verbreden sport- en beweegaanbod
De traditionele sportvereniging (georganiseerde sport) staat onder druk. Het aantal leden en vrijwilligers neemt af door verschillende oorzaken. Om de georganiseerde sport toekomstbestendig en vitaal te houden is het verbreden van het sport- en beweegaanbod nodig om ook in de toekomst leden te binden en te behouden. Een verbreed aanbod maakt het voor meer inwoners aantrekkelijk lid te blijven van de sportclub. Veel sportverenigingen dienen mee te bewegen met de veranderende wensen en behoeften van inwoners.

We stellen subsidie beschikbaar om verenigingen financieel te ondersteunen. Sportverenigingen kunnen maximaal €1.500,- subsidie voor een impuls aanvragen voor een verbreed aanbod. En samenwerkingsverbanden aangaan met andere (commerciële) partijen.

Opgave 10: Een veilige sportomgeving
De gemeente zet in op een veilig pedagogisch en inclusief sportklimaat. Vanuit het NOC*NSF zijn vier onderwerpen benoemd om een veilige omgeving te borgen of te krijgen bij een sportclub:
1. Gebruik regeling gratis VOG
2. Gedragscode Sport
3. Vertrouwenscontactpersoon
4. Cursus of e-learning voor trainer-coaches

De gemeente gaat de sociale veiligheid en integriteit bij alle sport- en beweegaanbieders stimuleren en ondersteunen. Vanuit het Vitaliteitsakkoord worden sportaanbieders benaderd om de gewenste stappen te zetten richting een veilige sportomgeving via de basiseisen sociaal veilige sport. Het is de bedoeling dat uiterlijk in 2027 zoveel mogelijk sport- en beweegaanbieders voldoen aan de basiseisen.

Opgave 11: Onderzoek opzetten Sportclub Extra
Een aantal kinderen kan moeilijk meekomen met het reguliere aanbod bij sportverenigingen en andere sportaanbieders. Zij haken af. Voor kinderen met bijvoorbeeld ADHD of autisme kan het prettiger zijn in een vertrouwde kleine groep te sporten. Omdat we niet weten in hoeverre behoefte is naar een dergelijke voorziening, onderzoekt de gemeente de vraag naar een Sportclub Extra.

5.3 Pijler 3: Investeren in beweegvriendelijke omgeving

Steeds meer inwoners sporten op andere wijze buiten de sportvereniging om. Ze sporten on- en anders georganiseerd of individueel bij commerciële sportaanbieders zoals fitnessclubs. Een beweegvriendelijke omgeving is voor deze groep enorm belangrijk. Ook voor inwoners die minder geld hebben is de openbare ruimte een plek waar zij bewegen en vrienden ontmoeten.

De provincie Zuid-Holland stimuleert het beweegvriendelijker maken van de publieke ruimte. Zij heeft een onderzoek naar een toekomstig beweegvriendelijk Zuid-Holland laten uitvoeren (Toekomstonderzoek beweegvriendelijk Zuid-Holland, Kennis Zuid-Holland, 2023). Uit dit onderzoek komt naar voren dat actief transport van en naar het werk veruit het belangrijkste onderdeel is in de totale beweegdeelname van 18 tot 64-jarigen. Omdat veel inwoners buiten Voorschoten werken is hier winst te halen.

Eén van de doelen van de provincie is om recreatief bewegen vanaf de voordeur laagdrempeliger te maken. Zoals loop- en fietsroutes combineren met natuur. Zij hebben hiervoor de subsidieregeling *Beweegvriendelijke leefomgeving* ingesteld. De gemeente wil waar mogelijk gebruik maken van deze regeling voor het realiseren van beweegvoorzieningen voor sportief en recreatief anders- en ongeorganiseerd bewegen. We zien een opgave om het dorp beweegvriendelijker, klimaatadaptief en natuurinclusief in te richten. Zo'n inrichting is goed voor mens en milieu. Door bij (her)inrichting, onderhoud en ontwikkelingen rekening te houden met al deze thema's is grote winst te halen.

Vanuit Verkeersoogpunt willen we bijvoorbeeld het STOMP-principe toepassen op nieuwe projecten. Dat wil eigenlijk zeggen dat we omgekeerd gaan ontwerpen. Zoals eerst een goed trottoir intekenen die voldoende breed is en vrij van obstakels om wandelen en hardlopen aantrekkelijker te maken. De nieuwe Omgevingswet geeft kaders om hierop in te zetten. Door een juiste ruimtelijke inrichting en aankleding van de openbare ruimte wordt de gezondheid van inwoners op veel manieren zichtbaar verbeterd.

De gemeente wil de openbare leefruimte beweegvriendelijker inrichten op locaties die al een ontmoetingsfunctie hebben en/of een sportief karakter uitdragen. Zoals sportpark Adegeest, grote parken en de omgeving van gebouwen met een openbare functie zoals bibliotheek, buurthuizen en zwembad Het Wedde.

Opgave 12: Sportpark Adegeest multifunctioneler en beweegvriendelijker
Sportpark Adegeest wordt in de toekomst een plek waar je van 8.00 tot 22.00 uur naar toe kunt om elkaar te ontmoeten, te sporten en activiteiten te ondernemen die bijdragen aan vitaliteit. De verenigingsport blijft leidend maar de sportaanbieders gaan meer samenwerken met partijen uit het welzijn de zorg en het onderwijs. Het ideaalbeeld is een programmering waar gedurende de dag verschillende beweegactiviteiten plaatsvinden. We streven naar het toevoegen van beweegvoorzieningen zoals een beach court of beweegtoestel om te voorzien in de veranderende wensen en behoeften van inwoners. Deze opgave wordt in samenhang verder uitgewerkt in de nieuwe nota sportaccommodaties.

Opgave 13: Realiseren initiatieven beweegvriendelijker maken openbare ruimte
De gemeente investeert de komende jaren in een toekomstbestendig lokaal sport- en beweegklimaat door te investeren in het beweegvriendelijker maken van de openbare ruimte. Van 2023 tot 2027 zijn hiervoor meerdere initiatieven gerealiseerd. We verzorgen dit via het vast te stellen Speelruimteplan Voorschoten op 2 november 2023. De gemeente maakt waar mogelijk gebruik van subsidiemogelijkheden van de provincie voor cofinanciering.

5.4 Pijler 4: De maatschappelijke waarde van sport meer benutten

De sport heeft veel positieve maatschappelijke waarden. Het vergroot bijvoorbeeld je sociale netwerk en je voelt je beter door voldoende te bewegen. Daarnaast kan vrijwilligerswerk een opstap zijn naar betaald werk. Sporten en bewegen in een passende en prettige omgeving brengt mensen bij elkaar.

Vanuit onze visie willen we bewegen inzetten bij multidisciplinaire programma's waarbij partijen uit de zorg, welzijn, sport, onderwijs en bedrijfsleven samenwerken om inwoners vitaal in beweging te krijgen. We willen, daar waar dat kan, belemmeringen wegnemen zodat armoede, stress of bijvoorbeeld eenzaamheid niet beperkend is om gezonder te leven en voldoende te bewegen.
Voor een aantal inwoners lukt het niet om gezond te leven en vitaal te zijn. De oorzaak ligt vaak bij een groter probleem (bron) zoals armoede, schulden, langdurige inactiviteit of eenzaamheid. Deze problemen vragen meestal eerst om ondersteuning en begeleiding om bijvoorbeeld armoede bij inwoners weg te nemen voordat zij openstaan voor een gezonde leefstijl. Vanuit de gemeente willen we kijken hoe we deze problemen kunnen wegnemen zodat meer inwoners voldoende veerkracht hebben om te werken aan hun leefstijl.

Vanaf oktober 2023 werken diverse partijen uit Voorschoten in werkgroepen samen om de nadelige gevolgen van overgewicht aan te pakken en gezondheidsachterstanden van inwoners te verkleinen. Hiervoor geldt het plan van aanpak voor de brede specifieke uitkering als kader. We willen dit doen vanuit een positieve insteek gericht op de veerkracht van onze inwoners. Het gedachtegoed van positieve gezondheid biedt hiervoor goede handvatten.

<u>Opgave 14: Terugdringen gezondheidsachterstanden</u>
Vanuit het plan van aanpak brede spuk voor *Terugdringen gezondheidsachterstanden* en *Aanpak overgewicht en obesitas* gaan professionals meer samenwerken bij leefstijlprogramma's om overgewicht en een ongezonde leefstijl bij volwassenen en kinderen aan te pakken. Onze doelstelling is een meerjarige aanpak waarbij de kosten voor deelname worden verlaagd. Voor kinderen is een aanpak van 0 tot 18 jaar nodig. De sport- of beweegcoach krijgt hierbij een coördinerende taak. De coach geeft de beweeglessen en zorgt voor een goede overdracht naar het reguliere sport- en beweegaanbod. De kosten voor deelname voor diëtiste en psychologische ondersteuning zijn verzekerd.

<u>Opgave 15: Toegankelijk naar sporten en bewegen vergroten</u>
Om de deelname aan sport- en beweegactiviteiten te vergroten onder inwoners met weinig geld, wil de gemeente onderzoeken hoe we sport en bewegen beter kunnen verbinden aan gezonde leefstijlinterventies. We willen drempels wegnemen zodat er gelijke kansen zijn op gezondheid voor iedere inwoner. We beogen hiermee de ervaren gezondheid te verbeteren voor meer inwoners.

6.0 UITVOERING

De gemeente wil ieder jaar een aantal opgaven uitvoeren. We denken hierbij aan een jaarlijks uitvoeringsprogramma. In het schema hieronder staan de opgaven. In het overzicht staat verder waar het budget vandaan komt en wanneer de uitvoering gepland staat. De brede specifieke uitkering van het rijk is een belangrijk financieel kader voor veel opgaven.

Nr.	Maatschappelijke opgave	Budget	Uitvoering
	Pijler 1		
1.	Aanstellen buurtsportcoach, beweegcoach en verenigingsondersteuner	Rijk 40% (regeling 2 brede spuk), gemeente 40% en andere partijen 20%	2024
2.	Verenigingsadvies en ondersteuning	Rijk (regeling 1 brede spuk) en services via NOC*NSF	2023
3.	Borgen Sporttafel Voorschoten	Rijk (regeling 1 brede spuk)	2023
4.	Waarderen vrijwilligers in sport en cultuur: Voorschoten Awards	Gemeente 50% en 50% andere partijen	2023
5.	Opzetten digitaal sportloket Voorschoten	Rijk (regeling 1 en 2 brede spuk)	2024
	Pijler 2		
6.	Uitbreiden sport- en beweegkennismaking	Rijk (regeling 1 en 2 brede spuk)	2024-2025
7.	Verbeteren motorische vaardigheid basisschoolkinderen	Rijk (regeling 1 brede spuk), Nationale Programma Onderwijs en onderwijspartijen	2024
8.	Gezonde sportomgeving: rookvrij en tot 18 jaar geen alcohol	Rijk (regeling 1 en 8 brede spuk) en GGD	2023-2024
9.	Sportsubsidies schoolsport, aangepaste sport en verbreden sportaanbod	Gemeente (sportsubsidieregeling)	2024-2025
10.	Een veilige sportomgeving	Rijk (regeling 1 brede spuk) en services NOC*NSF	2024-2025
11.	Onderzoek opzetten Sportclub Extra	Rijk (regeling 3 brede spuk)	2025
	Pijler 3		
12.	Sportpark Adegeest multifunctioneler en beweegvriendelijker	Rijk (regeling 10 brede spuk), provincie Z-H en gemeente (speelruimteplan)	2024-2026
13.	Realiseren initiatieven beweegvriendelijker maken openbare ruimte	Rijk (regeling 10 brede spuk), Provincie Z-H en gemeente (speelruimteplan)	2024-2026
	Pijler 4		
14.	Terugdringen gezondheidsachterstanden	Rijk (regeling 3 en 6 brede spuk)	2024-2026
15.	Toegankelijkheid naar sporten en bewegen vergroten	Rijk (regeling 3, 6 en 10 brede spuk)	2024-2026

6.1 Monitoring

De gemeente maakt gebruik van periodieke onderzoeken van GGD Hollands Midden voor cijfers over bijvoorbeeld hoeveel inwoners aan de beweegnorm voldoen. Ze kunnen ook data leveren naar leeftijdsgroep. Daarnaast verzamelt het Kenniscentrum Sport en Bewegen veel data van gemeenten. Hiermee bekijkt de gemeente of de uitgevoerde opgaven effect hebben dan wel bijsturing nodig hebben. Om te weten hoeveel vitaal sterke sportverenigingen er zijn, is een uit te voeren verenigingsmonitor gewenst. We wijzen 2026 aan als ijkpunt. Tot slot komen we eind 2026 met overzicht waar we staan en welke opgaven zijn uitgevoerd.

7.0 BRONNEN

- BMC, *Voorschoten in persona's: onderzoek naar beweegbehoeften van inwoners die niet sporten of bewegen*, 12 oktober 2023
- Ecorys, *De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen*, 2021
- Gemeente Voorschoten, *Beleidsplan Sociaal Domein Voorschoten*, 2023 (niet vastgesteld)
- Gemeente Voorschoten, *Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid Voorschoten 2020-2022*, 2019
- Gemeente Voorschoten, *Algemene subsidieregeling Voorschoten 2023 artikel 5.3*, 2023
- Gemeente Voorschoten, *Speelruimteplan Voorschoten 2023 Uitdagend, divers en voor iedereen*, 2022
- Gemeente Voorschoten, *Begroting gemeente Voorschoten 2024-2027*, 2023
- GGD Hollands Midden, *Corona Gezondheidsmonitor volwassenen/ouderen 2022*, 2023
- GGD Hollands Midden, *Kerncijfers Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 Voorschoten*, 2022,
- GGD Hollands Midden, *https://eengezonderhollandsmidden.nl/dashboard*, 2023
- Kantar Public in opdracht van NOC*NSF, *Sportgedrag Nederlanders verandert*, 2023
- Kenniscentrum Sport en Bewegen, *Infographic gemeente Voorschoten*, 2022
- Kennis Zuid-Holland in opdracht van Provincie Zuid-Holland, *Toekomstonderzoek beweegvriendelijk Zuid-Holland*, februari 2023
- NOC*NSF*, Zo sport Nederland NOC*NSF Sportonderzoek 2022*, 2023
- Provincie Zuid-Holland, https://www.zuid-holland.nl/online-regelen/subsidies/subsidies/recreatie-sport-gezondheid-subsidie/, 2023
- RIVM, *Advies voor monitor Gezond Actief Leven Akkoord*, 2023
- VNG, *https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/sport-en-cultuur,* 2023
- Voorschoten Voor elkaar, Sporttafel Voorschoten, e.a., *Vitaliteitsakkoord Voorschoten*, 2023
- VWS, NOC*NSF, VSG/VNG en POS, *Hoofdlijnen Sportakkoord II Sport versterkt*, 2022
- VWS, *Kamerbrief Hoofdlijnen Sportakkoord II en vervolgproces*, 14 december 2022
- VWS, *Kamerbrief Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)*, 6 februari 2023
- VWS, *Kamerbrief Uitwerking Hoofdlijnen Sportakkoord II, Sport versterkt*, 15 juni 2023

BIJLAGE 1: Budgetten rijk regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023–2026

De regeling bestaat uit drie inhoudelijke hoofdthema's. Daarbinnen vallen verschillende onderdelen met elk een vast beschikbaar budget per gemeente.

Programma	2023	2024	2025	2026
Sport, bewegen en cultuur				
1. Lokaal Sportakkoord	13.601	13.601	13.601	10.458
2. Brede Regeling Combinatiefuncties 40% rijk*	93.641	93.639	93.639	90.461
Gezondheid en sociale basis				
3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	20.925	20.925	20.925	20.916
4. Kansrijke start	15.694	16.740	16.740	20.916
5. Mentale gezondheid	7.324	5.231	5.231	0
6. Aanpak overgewicht en obesitas	18.310	18.309	18.309	0
7. Valpreventie	53.883	49.697	49.697	51.244
8. Leefomgeving	10.463	10.462	10.462	0
9. Opgroeien in kansrijke omgeving en vroegsignalering alcoholproblematiek	2.616	2.616	2.616	0
10. Versterken sociale basis	38.189	37.685	37.665	28.236
11. Mantelzorg	10.463	10.462	10.462	9.412
12. Een tegen eenzaamheid	10.463	10.462	8.370	0
13. Welzijn op recept	5.754	9.939	12.032	14.118
Ondersteunende onderdelen				
14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	2.616	2.616	2.616	0
15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	9.312	7.638	7.638	0
Totaal Brede specifieke uitkering	**313.254**	**310.002**	**310.003**	**245.761**

* = 60% cofinanciering voor de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) is vereist. Dit is de enige regeling uit de brede spuk waarvoor dat noodzakelijk is. De gemeente regelt de komende jaren stapsgewijs de cofinanciering met de verdeling: 40% rijk, 40% gemeente en 20% andere partijen. Daardoor zien de financiën voor de BRC er als volgt uit:

Jaartal	2023	2024	2025	2026
BRC 40% rijk	93.641	93.639	93.639	90.461
BRC 40% gemeente	93.641	93.639	93.639	90.461
Bijdrage 20% andere partijen	46.821	46.820	46.820	45.231
Totaal BRC - regeling	**234.103**	**234.098**	**234.098**	**226.153**